

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА
И СТРУЧНА СЛУЖБА ЧАЧАК ДОО

Тел. 032/320-710, Факс. 032/320-712, e-mail: ovcar@yu1.net psscacak@psss.rs

Број 1

Датум и место издавања: 27.1.2017.

Чачак

Тираж: 350

БИЛТЕН

ЈАНУАР 2017.

САДРЖАЈ

1. Зимска резидба- Дипл.инг.Снежана Драгићевић Филиповић
2. Тржиште органских пољопривредних производа у ЕУ
- Дипл.инг.Радован Шеварлић
3. Утицај исхране на производне и репродуктивне особине код говеда сименталске и Холштајн фризијске расе -Дипл.инг. Мирослав Јаћимовић
4. Преглед доминантних цена са зелене и сточне пијаце за јануар 2017
5. Објављене и реализоване агропонуде

Зимска резидба

Зимском резидбом воћа углавном вршимо формирање узгојног облика, регулишемо родност воћака, образујемо круну, вршимо подмлађивање воћака. Облик, величина и конструкција круне мора се одржавати током целог експлоатационог периода воћњака, то се решава правовременом резидбом. Резидба је неопходна агротехничка мера, првенствено за одржавање доброг здравственог стања воћака.

Зимском резидбом првенствено се проређује сувишно родно дрво да би се оптерећење воћке ускладило са вегетативним потенцијалом. Уколико је воћка бујнија оставља се више родног дрвета и обрнуто. Код комбинација слабо бујних подлога са сортама слабог раста примењује се кратка резидба, што нам омогућава да у годинама када је диференцирано пуно пупољака радимо интензивнију резидбу. А ако су у воћњаку посађене бујне сорте примењује се дуга резидба што значи да се бочне гране не прекраћују већ одстрањујемо само сувишне гране у целини и то поготово оне које на месту формирања проводнице имају пречник већи од $\frac{1}{2}$ дебљине проводнице на том месту.

Код воћних врста и сората које касније дозревају зимска резидба је у ствари основна, а летња, допунска резидба. Комбинацијом ове две резидбе постиже се редовно рађање, високи производни потенцијал воћака и добар квалитет плодова

Код извођења зимске резидбе треба водити рачуна о особинама комбинације одређене сорте и подлоге и квалитету земљишта и на основу тих фактора предвидети реакцију воћке на тип резидбе. Од велике важности је одржавање вршног дела пирамидалне круне одређене висине и вегетативног прираста. Веома је важно да вршни део круне буде активан јер се на тај начин стимулише доток воде и сам врх круне и у ниже обрастајуће гране. Истовремено не сме се дозволити да се бујни младари и водопије остављају на вршном делу круне већ треба остављати умерено бујне младаре који ће постати родне гране. Вршни део круне увек мора да се заврши са леторастом умерене бујности.

Ако вршни прираст опада или заостаје у порасту, може се појачати зимском резидбом тако што се поспешује активност нижих потенцијалних вегетативних тачки раста. Мора се настојати да се сваке године формира младо родно дрво јер се на тај начин обезбеђује добар род и висок квалитет плодова. Врхови бочних грана као и врх круне треба да се завршавају умерено бујним леторастом из предходне вегетације.

Зимском резидбом морамо обезбедити круну која ће бити довољно осветљена и истовремено и довољно густа да би се путем фотосинтезе обезбедило што више асимилата. Циљ резидбе на зрело је управо успостављање равнотеже између раста и родности.

ПССС Чачак

Снежана Драгићевић Филиповић

Тржиште органских пољопривредних производа у ЕУ

Тржиште органских пољопривредних производа бележи константан раст. Разлике у потрошњи, међу чланицама ЕУ, су доста велике. Највећу потрошњу ових производа по глави становника имају Луксембург и Данска, а најмању Словачка и Бугарска.

Европско тржиште органских производа је у 2014. години имало раст од 7,4%, што је значајно повећање у односу на предходне године када је тај раст износио између 2-3%. То повећање у периоду од 2005-2014 износи 110%, односно 47 евра по потрошачу.

За неке групе пољопривредних производа очекује се веће повећање тржишног удела. Органска јаја у Аустрији, Белгији, Финској, Француској, Немачкој имају удео од 11-22%.

У Немачкој и Аустрији млечни производи имају удео на тржишту између 5-10%, а сматра се да ће се у наредном периоду то учешће повећати и на 15%. У Италији, Француској, Немачкој, Шведској воће и поврће чини петину органског тржишта пољопривредних производа.

Укупна вредност тржишта органских пољопривредних производа у ЕУ је око 24 милијарде евра, и то је друго по величини тржиште после САД са 27 милијарди евра. Швајцарска има највећу потрошњу органских производа по глави становника у Европи око 220 евра, док је та потрошња у САД око 85 евра.

У ЕУ се под органском производњом налази око 10,3 милиона хектара. Од те укупне површине 7,3 милиона хектара је прошло период конверзије и на њима се одвија сертифицирана органска производња, док се остатак налази у периоду конверзије.

У многим земљама европе приметан је тренд повећања површина које се налазе у процесу конверзије, па се у блиској будућности може очекивати значајније повећање понуде органских пољопривредних производа.

ПССС Чачак
Дипл.инг Радован Шеварлић

Утицај исхране на производне и репродуктивне особине код говеда сименталске и Холштајн фризијске расе

Правилна исхрана има у првом реду задатак, да омогући искоришћавање постојећих генетских фактора производњу млека. Уз лошу исхрану и најмљечнија грла неће дати задовољавајуће резултате, јер је млечност условљена тзв. кондиционалним наследним факторима, односно она се испољава само ако су обезбеђени адекватни услови, а у првом реду довољне количине квалитетне концентроване и кабасте хране. Генетски потенцијал говеда ће се испољити уколико се у оброцима обезбеде све неопходне хранљиве материје, при оптималним условима смештаја и исхране.

Циљ сваке успешне производње млека подразумева: рођење здравог телета, одржавање здравља грла, висок постизање максималне производње млека, контролисање губитка телесне масе код крава који је уобичајен за рани постпартални период.

Исхрана крава треба да буде таква да основни део оброка чине кабаста хранлива и да се омогући у потпуности испољавање генетског потенцијала за високу производњу млека.

У исхрани се нормира:

1. Обим оброка изражен у количини суве материји на 100 кг телесне масе
2. Енергетска вредност оброка изражена у овсеним хранљивим јединицама или некој другој врсти енергије, као што су NEL и NEM
3. Количина сварљивих протеина
4. Количина Са, Р, NaCl и каротена, али и других минералних елемената и витамина

Ниво исхране крава зависи од телесне масе, количине млека и садржаја млечне масти у току дана и периода стеоности. Производња млека се повећава после тељена све док се не постигне максимум, а затим се настоји да се овако висока млечност задржи што дуже током лактације.

Производни циклус крава може се поделити на неколико фаза:

1. Почетак лактације (0-70 дана)
2. Врхунац конзумирања суве материје оброка (70-140 дана)
3. Од средине до краја лактације (140-305 дана)
4. Засушење (45-60 дана пред тељење)

У почетку лактације производња млека се брзо повећава и достиже свој максимум са 4-6 недеља после тељења. Количина конзумирања хране, у том периоду не прати потребе за производњом млека. У овом периоду краве се налазе у негативном билансу енергије, при чему се мобилизују телесне резерве за производњу млека. Од количине млека која се постиже у овој фази зависи и укупни резултат целе лактације. Краве са високим генетским потенцијалом за произвоњу млека имају виши максимум, достижу тај максимум нешто касније. Производња у раној фази лактације у великој мери одређује оно што грло може да постигне у читавој лактацији.

Животиње са већим масним резервама које имају потенцијал за високу производњу млека обично су најподложнија кетози. Кетоза се углавном јавља као резултат поремећеног метаболизма угљених хидрата. Производња млека која је мања од максимума, као и појава кетоза, су проблеми који се најчешће јављају у овом периоду и последица су неадекватне исхране пре и после тељења.

У другој фази лактације, која обухвата период од 70-140 дана после тељења, потребно је одржати производњу на максимуму колико је год то могуће. Конзумирање хране се у том периоду приближава максимуму, тако да крава постепено улазе у позитиван биланс

енергије-када храњиве материје из оброка задовољавају производне потребе. После постизања максималне производње млека, количина млека са мањом или већом брзином се смањује. Количина СМ из концентрата у оброку у овој фази лактације достиже максимум и може износити до 2,3% телесне масе. У оброцима и даље треба користити кабасту храну у минималној количини од 1,5% телесне масе.

У трећој фази, која траје од средине до краја лактације, исхрана краве је доста једноставна. Производња млека у овој фази опада, крава је бременита и њене потребе за храњивим материјама је доста лако задовољити. Количина концентроване хране треба да буде на нивоу који треба да одговара обиму производње млека. Пред крај лактације опада производња млека, а повећава се ефикасност искоришћавања храњивих материја.

Ова фаза лактације представља оптималан период за поправку кондиције краве. Засушена грла са сувишним количинама телесних масти имају знатно веће шансе за појаву озбиљних метаболичких поремећаја. Познато је да синдром дебелих краве доводи до нагомилавања масти у јетри, бубрезима, доводи до смањења апетита и негативно утиче на општу отпорност на инфекције.

Четврта фаза лактације је период засушености. Правилна исхрана у овом периоду, може значајно да повећа производњу у наредној лактацији, а исто тако може да смањи каснију појаву метаболичких обољења. У периоду засушености грла се припремају за партус и за наредну лактацију. Исхрана засушених крава се значајно разликује од исхране грла у лактацији. Оброци за исхрану засушених крава треба да задовоље потребе у храњивим материјама и то за: одржање организма, пораст плода и уколико је потребно за поправку телесне кондиције.

Веома је важно да се у овом периоду задовоље потребе за витаминима А, D, Е али и за Са и Р како би се обезбедила виталност телета и одржало здравље краве. Уколико су млечна грла превише угојена на самом почетку лактације, често долази до појаве млечне грознице, задржавање постелице, масне јетре и др.

Исхрана крава, има веома важну улогу на репродукцију код Сименталске и Холштај фризијске расе. Неадекватна исхрана може имати негативне последице на оплодњу и може довести до појаве стерилитета. Веома важну улогу у оброку крава имају минералне материје као што су калцијум, фосфор, натријум и хлор.

Познато је да грла холштајна остварују боље производне резултате, где се у

просечној лактацији потиже млечност и преко 8000 литара. Остварена млечност ове расе у Србији је знатно мања, и у просеку се креће око 6500 литара. Одгајивачи ове расе у старту рачунају на слабије резултате у тову јунади, у односу на грла сименталске расе. Ово се огледа пре свега у мањем рандману код закланих грла, као и већем учешћу масог ткива. Да би остварила свој генетски потенцијал у погледу млечности, грла холштајн расе захтевају знатно боље услове исхране, неге и држања. У погледу исхране ова грла захтевају оптималну количину храњивих материја у оброку и велику количину волуминозне крмне смеше. Како наши пољопривредници непосвећују довољно пажње исхрани, често долази до пада протеина и масти у млеку, постпартусних компликација и врло честих изостанака еструса.

Сименталска раса говеда је најзаступљенија раса у Србији. Поред задовољавајуће млечности, ова грла постижу изузетне резултате у тову. Ова раса се доста лако прилагођава различитим производним и климатским условима, а доста је погодна и за држање на пашњацима. Држање и исхрана на пашњацима даје веома добре резултате у погледу здравља и дуговечности. Релативно скромнији услови исхране значајно су утицали да се ова раса гају у већем броју у односу на холштајн.

ПССС Чачак Мирослав Јаћимовић

www.stips.minpolj.gov.rs

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 26.12.2016.– 01.01.2017. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA												VOJVODINA					DOMINANTNE CENE					
	Beograd	Kalenić	Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Banana (Banana)	140	110	120	110	130	120		100	120	120	120	120	120	130	130	100	160				120	120	130
Grejpfrut (Grapefruit)	150	130			150	120			150				150	140	150	120					150	150	
Grožđe belo-ostalo (Grapes white-other)	300													200	120								
Grožđe crno-ostalo (Grapes black-other)	300													260	120								
Jabuka-Ajdared (Apples-Idared)	60	50	50			50		60	70	45	40	50		70	60	60					60	50	60
Jabuka Z. delišes (Apple G.delicious)	70	60	50					60	180	40	40	50		40	70	80					40	60	
Jabuka G.Smit (Apple G.Smith)	80	60				50		60			40	60		40	80	80					80	60	80
Jabuka ostala (Apples-other)	80	60			60			40	40	35	35	60		35	60						60	60	
Kivi (Kiwi)	200	150	150		180	120		120		180				180	150	140					150	150	
Kruška (Pear)	200	150			150	120			200	120				120	150						150	200	
Limun (Lemon)	150	120	150	130	150	120		120	150	120	120	130		130	150	120	160				120	120	
Mandarina (Tangerine)	150	130		100	150	80		120	140	110	100	120		110	150	90					150	150	
Nar (Pomegranate)	220	170	150			180		150	200					220	220	180					220	150	220
Orah (Walnut)	900	900	700		900	800		800	650	700	900	800		900	800	1000	800				900	900	800
Pomorandža (Orange)	100	120	100		110	60		120	100	70	100	140		90	130	100					100	100	

www.stips.minpolj.gov.rs

Strana 4

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 26.12.2016.– 01.01.2017. godine

Jedinica mere din/kg	CENTRALNA SRBIJA												VOJVODINA					DOMINANTNE CENE					
	Beograd	Kalenić	Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Brokoli (Broccoli)	300	300	250			200		250	200					280	200						200	200	
Karfiol (Cauliflower)	200	250	100	100	200	100				200	160			130	200	120	100				200		
Krastavac-salatni (Cucumber for salad)	200	200			180	100		180		170	150			200	120						200	200	
Krompir (Potato)	80	60	30	40	40	40		40	40	50	40	40		25	60	50	40				40	40	
Kupus (Cabbage)	40	40	20	25	40	15		25	30	25	25	25		25	40	20	40				25	25	40
Luk beli (Garlic)	700	600	500	470		600		400	450	350	600	500		500	700	700					700	600	700
Luk-crni (Onion)	80	60	60	35	60	50		40	40	50	40			50	50	60	50				50	60	50
Paprika-babura (Pepper-babura)	250	300				300				300				300	250	150					300	300	
Paprika-ostala (Pepper-other)	250	300	140			300															300	300	
Paradajz (Tomato)	180	180			150	100		200		160	100			110	160	100					100	180	
Pasulj-beli (Beans white)	380	300	200		300	200		300	250	250	220	250		300		300					300	300	300
Praziluk (Leek)	80	100	60		80	80		100	100		150	100		130	100	100					100	100	100
Spanać (Spinach)	200	200				250		200	250		150			200	200	150					200	200	200
Tikvice (Zucchini)	200	200	200		200	200		180	170		150				200	140					200	200	
Zelena salata-komad (Lettuce-piece)	70	60	40			20		40	40	30	30	40		35	60	60					40	40	60
Šargarepa (Carrot)	80	60	50		60	50		50	50	50	50	50		50	70	100	50				50	50	50

www.stips.minpolj.gov.rs

Strana 5

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 26.12.2016.– 01.01.2017. godine

www.statps.mlinpolj.gov.rs

Jedinica mere din/kg	Težina/uzrast	Rasa	Centralna Srbija										Vojvodina					Dominantna cena-Srbija					
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor		S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin		
Bikovi	>500kg	SM	230																				
Dviske	sve težine	sve rase	220	200	150	130																	
Jagnjad	sve težine	sve rase	300	300	280	260	250	300	280	300						300							
Jarad	sve težine	sve rase	170		200	180	230											220					
Junad	350-480kg	sve rase	230																				
Junad	>480kg	sve rase						220						220	250		220						
Koze	sve težine	sve rase			125	150						140											
Krave za klanje	sve težine	HF											140										
Krave za klanje	sve težine	SM						160	150	150	135						150						
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	140	130	110	90	120											130					
Ovca	sve težine	sve rase	170	130	130	120	150	110	120	160	150						120						
Prasad	16-25kg	sve rase	240	220	200	160	200	240	200	230	210	200	220	230	200						200		
Prasad	<=15kg	sve rase	250	220	220	220		240	200	240	220						240						
Telad	80-160kg	SM	340					360					330										
Tovljenici	80-120kg	sve rase	160	160	160	150	160	140	160	110						170	170	150		160			
Tovljenici	>120kg	sve rase	150	160	140	140						140	150	100						150	140		140
Šilježad	sve težine	sve rase	220		160					220					240						220		

Strana 3

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 26.12.2016.–01.01.2017. godine

www.statps.mlinpolj.gov.rs

Jedinica mere din/kg	Težina/uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjski	Mačvanski	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raski	Zaječarski	Moravički	Šumadijski	Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena-Srbija		
			Bikovi	>500kg	HF	220															
Bikovi	>500kg	SM	240	240	235	230					230	240						240			
Dviske	sve težine	sve rase	180										150								
Jagnjad	sve težine	sve rase	300		250	270					300	300					300				
Junad	350-480kg	sve rase	240		220	230															
Junad	>480kg	sve rase	250	220					240	200	220	220	220					220			
Krave za klanje	sve težine	SM	160	170	150	160	120	140	150												
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	120	120	130	125	80	110										120			
Ovca	sve težine	sve rase	120	150	110	150	120	125													
Prasad	16-25kg	sve rase	200	220	200					230	180	200	200	200	200					200	
Telad	80-160kg	SM	340	360					350	430	410	420	460								
Tovljenici	80-120kg	sve rase	170	150	160	150	160	150	100	160	160	155	155					160			
Tovljenici	>120kg	sve rase	140	140					140	135	90	130					145	140			
Šilježad	sve težine	sve rase	200		220					250											

Strana 5

Објављене и реализоване агропонуде на порталу www.agroponuda.com

*Лековић Бранислав Вапа, понуда црвеног и белог кромпира

Поштовани пољопривредни произвођачи,
у циљу побољшања пласмана пољопривредних производа, продају
својих производа можете огласити на сајт www.agroponuda.com
(Берза пољопривредних производа и произвођача Републике Србије).
Унос понуда у систем врше саветодавци. За детаљне информације
обратите се :
Пољопривредној саветодавној служби Чачак 032/320-710